

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

2013/0185(COD)

5.12.2013

ΣΧΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων

προς την Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβιάσεις των διατάξεων της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
(COM(2013)0404 – C7-0170/2013 – 2013/0185(COD))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Bernhard Rapkay

PA_Legam

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το ενδεχόμενο θέσπισης κοινών κανόνων που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης για παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού είναι υπό συζήτηση σχεδόν μία δεκαετία. Η παρούσα πρόταση οδηγίας της Επιτροπής είναι επομένως ευπρόσδεκτη, καθώς μπορεί να βοηθήσει τους καταναλωτές και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε αποζημίωση για ζημιά που προκλήθηκε από παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Η απουσία εθνικών κανόνων που διέπουν επαρκώς τις αγωγές αποζημίωσης ή, από την άλλη μεριά, οι διαφορές μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών θέτει όχι μόνο τους ζημιωθέντες, αλλά και τους υπαίτιους των παραβιάσεων της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, σε θέση ανισότητας. Αυτή η κατάσταση μπορεί επίσης να προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις που έχουν παραβιάσει τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες όμως δεν έχουν την έδρα τους ή δεν δραστηριοποιούνται σε ένα από τα κράτη μέλη, των οποίων η νομοθεσία είναι ευνοϊκή για τους ενάγοντες. Αυτές οι διαφορές στους κανόνες περί ευθύνης μπορούν να έχουν καταστρεπτικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό και να παρεμποδίσουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ως εκ τούτου, ο συντάκτης της γνωμοδότησης χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη δικαιοσύνη και να δοθεί στους ζημιωθέντες η δυνατότητα να λάβουν αποζημίωση.

Καταρχήν ο συντάκτης της γνωμοδότησης υποστηρίζει τα προγράμματα επεικούς μεταχείρισης, καθώς μπορούν να καταστήσουν δυνατό τον εντοπισμό των παραβιάσεων και θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να αποθαρρύνονται από το να συνεργάζονται. Ωστόσο, αυτά τα προγράμματα δεν πρέπει να προστατεύουν τις επιχειρήσεις περισσότερο από όσο είναι αναγκαίο. Ειδικότερα, δεν πρέπει να απαλλάσσουν τους διαδίκους που ευθύνονται για την παραβίαση από την καταβολή αποζημίωσης στους ζημιωθέντες, ούτε να καταλήγουν σε υπερβολική προστασία των πληροφοριών που χρειάζονται οι ενάγοντες ως αποδεικτικά στοιχεία, προκειμένου να ασκήσουν αγωγή αποζημίωσης.

Ομοίως, ο συντάκτης της γνωμοδότησης υποστηρίζει την ενθάρρυνση των συναινετικών διευθετήσεων, τονίζοντας όμως ότι πρέπει να είναι πραγματικά εθελούσιας φύσης. Προκειμένου να διευκολύνονται οι δίκαιες διευθετήσεις, οι ενάγοντες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν προ της άσκησης της αγωγής πληροφόρηση από τις εθνικές ή τις ευρωπαϊκές αρχές ανταγωνισμού σχετικά με το ύψος της προκληθείσας ζημίας ή απώλειας.

Η πρόσβαση στα αποδεικτικά στοιχεία αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την άσκηση των ένδικων μέσων. Επομένως, ο συντάκτης της γνωμοδότησης θεωρεί ότι είναι ουσιώδες να ενισχυθούν περαιτέρω οι προτεινόμενες από την Επιτροπή διατάξεις, ώστε να καταστεί δυνατή η αναλογική πρόσβαση, υπό δικαστική επίβλεψη, στις πληροφορίες που είναι σχετικές με και απαραίτητες για την αγωγή. Ενώ ορισμένα είδη εγγράφων ή ορισμένα είδη πληροφοριών που περιέχονται σε αυτά ενδέχεται να χρήζουν εμπιστευτικότητας, ο συντάκτης της γνωμοδότησης θεωρεί ότι δεν πρέπει να αποκλείεται καμία κατηγορία εγγράφων, ως τέτοια, από την αξιολόγηση αν πρέπει να κοινολογηθούν ή όχι.

Σε προηγούμενες συζητήσεις για το πώς να ενισχυθεί η θέση των εναγόντων η συλλογική έννομη προστασία παρουσιάσθηκε ως τρόπος βελτίωσης της ισότητας των όπλων των διαδίκων στις διαφορές αποζημίωσης. Ενώ θεωρεί ότι η διατήρηση ή η εισαγωγή τέτοιων μηχανισμών πρέπει να ενθαρρύνεται, ακόμα και εάν δεν καθίσταται υποχρεωτική για τα κράτη μέλη, ο συντάκτης της γνωμοδότησης θεωρεί ότι θα ήταν σημαντικό να αποφεύγονται

ορισμένες πρακτικές, όπως να απαιτείται από τους ζημιωθέντες να εξαιρούνται ρητά από μία συλλογική αγωγή ('opt-out') ή να επιτρέπονται αμοιβές ανάλογα με την έκβαση της δίκης ή αποζημιώσεις με χαρακτήρα κύρωσης.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων καλεί την Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να λάβει υπόψη τις ακόλουθες τροπολογίες:

Τροπολογία 1

Πρόταση οδηγίας Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(4) Το ενωσιακό δικαίωμα για αποζημίωση λόγω παραβίασης της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας απαιτεί από κάθε κράτος μέλος να έχει θεσπίσει διαδικαστικούς κανόνες που διασφαλίζουν την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος. Η ανάγκη για αποτελεσματικά δικονομικά μέσα εννόμου προστασίας προκύπτει επίσης από το δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 47 πρώτο εδάφιο του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵³ και στο άρθρο 19 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροπολογία

(4) Το ενωσιακό δικαίωμα για αποζημίωση λόγω παραβίασης της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας απαιτεί από κάθε κράτος μέλος να έχει θεσπίσει διαδικαστικούς κανόνες που διασφαλίζουν την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος. Η ανάγκη για αποτελεσματικά δικονομικά μέσα εννόμου προστασίας προκύπτει επίσης από το δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 47 πρώτο εδάφιο του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵³ και στο άρθρο 19 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ***σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη προβλέπουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται η πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Οι διαδικαστικοί κανόνες βάσει του εθνικού δικαίου πρέπει όχι μόνο να συμμορφώνονται με τις αρχές της αποτελεσματικότητας και της ισοδυναμίας, αλλά και να είναι εναρμονισμένοι στον βαθμό που είναι απαραίτητο για να διασφαλίζονται ασφάλεια δικαίου, ίσοιμοι όροι ανταγωνισμού και ελάχιστοι κανόνες σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά.***

Αιτιολόγηση

Ενώ είναι σημαντικό να τονισθεί ότι οι διαδικαστικοί κανόνες παραμένουν ουσιώδες στοιχείο της εθνικής νομοθεσίας, είναι επίσης σημαντικό οι κανόνες αυτοί να είναι όχι μόνο αποτελεσματικοί, όπως απαιτείται από την αρχή της αποτελεσματικότητας στην οποία γίνεται αναφορά στην αιτιολογική σκέψη 10, αλλά και να καθίστανται πιο όμοιοι στα διάφορα κράτη μέλη σε συγκεκριμένα σημεία, όταν αυτό χρειάζεται για να διασφαλισθεί και να βελτιωθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Τροπολογία 2

Πρόταση οδηγίας

Αιτιολογική σκέψη 4 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(4α) Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνονται να διατηρήσουν ή να εισαγάγουν συστήματα συλλογικής έννομης προστασίας, προκειμένου να ενισχυθούν οι δυνατότητες των εναγόντων να ασκούν αγωγή αποζημίωσης για παραβιάσεις των διατάξεων της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, θα απαιτούνταν ορισμένοι βασικοί κανόνες σε επίπεδο Ένωσης, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους καταναλωτές σε όλα τα κράτη μέλη να επωφελούνται τέτοιων συστημάτων, με στόχο τη μεγαλύτερη ισότητα των όπλων ανάμεσα στους διαδίκους της διαφοράς. Προκειμένου να διατηρηθεί το δικαίωμα επιλογής των καταναλωτών και να αποφευχθεί καταχρηστική χρήση, αυτά τα συστήματα σε επίπεδο ΕΕ πρέπει να βασίζονται σε ένα σύστημα ρητής συναίνεσης (opt-in) και δεν πρέπει να επιτρέπουν την καταβολή αμοιβών ανάλογα με την έκβαση της δίκης ή τη δυνατότητα επιδίκασης αποζημιώσεων

Αιτιολόγηση

Διαδικασίες συλλογικής έννομης προστασίας υφίστανται σε 15 κράτη μέλη. Ειδικότερα, σε σχέση με τις διασυνοριακές καταστάσεις θα ήταν επιθυμητοί σαφέστεροι κανόνες, καθώς η παρούσα κατάσταση συχνά επιβάλλει στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις που επηρεάζονται από τις παραβιάσεις του ανταγωνισμού σύνθετες απαιτήσεις. Καταρχήν, η συλλογική έννομη προστασία πρέπει να είναι προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες και σε όλες τις επιχειρήσεις της ΕΕ, γι' αυτό τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνονται να εισαγάγουν αυτή τη δυνατότητα, ενώ ορισμένες πρακτικές, όπως οι αμοιβές ανάλογα με την έκβαση της δίκης και οι αποζημιώσεις με χαρακτήρα κύρωσης δεν πρέπει κατά προτίμηση να αποτελούν τμήμα των συστημάτων συλλογικής έννομης προστασίας στην ΕΕ.

Τροπολογία 3

Πρόταση οδηγίας Αιτιολογική σκέψη 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(7) Οι επιχειρήσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν σε διαφορετικά κράτη μέλη υπόκεινται σε δικονομικούς κανόνες που επηρεάζουν σημαντικά το βαθμό στον οποίο μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Αυτή η άνιση επιβολή του ενωσιακού δικαιώματος αποζημίωσης μπορεί να οδηγήσει σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για ορισμένες επιχειρήσεις που έχουν παραβιάσει τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης, καθώς και να αποθαρρύνει την άσκηση των δικαιωμάτων εγκατάστασης και παροχής αγαθών ή υπηρεσιών στα κράτη μέλη όπου το δικαίωμα αποζημίωσης ασκείται με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Ως εκ τούτου, οι διαφορές στα συστήματα ευθύνης που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τον ανταγωνισμό καθώς και την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Τροπολογία

(7) Οι επιχειρήσεις που εγκαθίστανται και λειτουργούν σε διαφορετικά κράτη μέλη υπόκεινται σε δικονομικούς κανόνες που επηρεάζουν σημαντικά το βαθμό στον οποίο μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Αυτή η άνιση επιβολή του ενωσιακού δικαιώματος αποζημίωσης μπορεί να οδηγήσει σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για ορισμένες επιχειρήσεις που έχουν παραβιάσει τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης, καθώς και να αποθαρρύνει την άσκηση των δικαιωμάτων εγκατάστασης και παροχής αγαθών ή υπηρεσιών στα κράτη μέλη όπου το δικαίωμα αποζημίωσης ασκείται με πιο αποτελεσματικό τρόπο. **Επομένως, καθώς** οι διαφορές στα συστήματα ευθύνης που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τον ανταγωνισμό καθώς και την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, **είναι σκόπιμο η οδηγία να βασισθεί στη διπλή νομική**

Αιτιολόγηση

Τα επιχειρήματα που παρουσιάζονται στην αιτιολογική σκέψη λογικά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι χρειάζεται να βασισθεί η οδηγία στη διπλή νομική βάση των άρθρων 103 και 114 της ΣΛΕΕ, συμπέρασμα το οποίο πρέπει επίσης να διατυπωθεί ρητά χάριν σαφήνειας.

Τροπολογία 4

**Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 8**

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(8) Είναι επομένως αναγκαία η διασφάλιση περισσότερο ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά και η βελτίωση των όρων για τους καταναλωτές ώστε να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από την εσωτερική αγορά. Είναι επίσης σκόπιμο να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου και να μειωθούν οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς τους εθνικούς κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης για παραβιάσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και, όταν εφαρμόζεται παράλληλα με την τελευταία, της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Η προσέγγιση των κανόνων αυτών θα συμβάλει επίσης στην πρόληψη μεγαλύτερων διαφορών μεταξύ των κανόνων των κρατών μελών που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης σε υποθέσεις περί ανταγωνισμού.

Τροπολογία

(8) Είναι επομένως αναγκαία, **έχοντας επίσης κατά νου τη συχνά διασυννοριακή φύση των μεγάλης κλίμακας παραβιάσεων της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού**, η διασφάλιση περισσότερο ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά και η βελτίωση των όρων για τους καταναλωτές ώστε να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από την εσωτερική αγορά. Είναι επίσης σκόπιμο να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου και να μειωθούν οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς τους εθνικούς κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης για παραβιάσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και, όταν εφαρμόζεται παράλληλα με την τελευταία, της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Η προσέγγιση των κανόνων αυτών θα συμβάλει επίσης στην πρόληψη μεγαλύτερων διαφορών μεταξύ των κανόνων των κρατών μελών που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης σε υποθέσεις περί ανταγωνισμού.

Αιτιολόγηση

Οι μεγάλες παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού συνήθως δεν περιορίζονται μόνο σε ένα κράτος μέλος, αλλά έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις, οι οποίες επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και επομένως τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Τροπολογία 5

Πρόταση οδηγίας Αιτιολογική σκέψη 11

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(11) Η παρούσα οδηγία επιβεβαιώνει το κοινοτικό κεκτημένο σχετικά με το ενωσιακό δικαίωμα αποζημίωσης για ζημία που προκλήθηκε από παραβιάσεις της ενωσιακής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, ιδίως όσον αφορά τη νομιμοποίηση και τον ορισμό της ζημίας, όπως αναφέρεται στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και δεν προδικάζει καμία περαιτέρω σχετική εξέλιξη. Κάθε υποκείμενο δικαίου που έχει υποστεί ζημία λόγω παραβίασης δύναται να αξιώσει αποζημίωση για τη θετική ζημία που υπέστη (*damnum emergens*) και για το όφελος που στερήθηκε (*διαφυγόν κέρδος* ή *lucrum cessans*), καθώς και να αξιώσει την καταβολή των σχετικών τόκων για το χρονικό διάστημα από την επέλευση της ζημίας έως την καταβολή της αποζημίωσης. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στους καταναλωτές, στις επιχειρήσεις και στις δημόσιες αρχές, ανεξάρτητα από την ύπαρξη άμεσης συμβατικής σχέσης με την παραβάτρια επιχείρηση και χωρίς να έχει σημασία το κατά πόσον μια αρχή ανταγωνισμού έχει ήδη διαπιστώσει την ύπαρξη παραβίασης. ***Η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς συλλογικής έννομης προστασίας για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης.***

Τροπολογία

(11) Η παρούσα οδηγία επιβεβαιώνει το κοινοτικό κεκτημένο σχετικά με το ενωσιακό δικαίωμα αποζημίωσης για ζημία που προκλήθηκε από παραβιάσεις της ενωσιακής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, ιδίως όσον αφορά τη νομιμοποίηση και τον ορισμό της ζημίας, όπως αναφέρεται στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και δεν προδικάζει καμία περαιτέρω σχετική εξέλιξη. Κάθε υποκείμενο δικαίου που έχει υποστεί ζημία λόγω παραβίασης δύναται να αξιώσει αποζημίωση για τη θετική ζημία που υπέστη (*damnum emergens*) και για το όφελος που στερήθηκε (*διαφυγόν κέρδος* ή *lucrum cessans*), καθώς και να αξιώσει την καταβολή των σχετικών τόκων για το χρονικό διάστημα από την επέλευση της ζημίας έως την καταβολή της αποζημίωσης. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στους καταναλωτές, στις επιχειρήσεις και στις δημόσιες αρχές, ανεξάρτητα από την ύπαρξη άμεσης συμβατικής σχέσης με την παραβάτρια επιχείρηση και χωρίς να έχει σημασία το κατά πόσον μια αρχή ανταγωνισμού έχει ήδη διαπιστώσει την ύπαρξη παραβίασης.

Αιτιολόγηση

Δεν είναι αναγκαίο να εξαιρεθεί ρητά η εισαγωγή υποχρέωσης για τη θέσπιση μηχανισμών συλλογικής έννομης προστασίας.

Τροπολογία 6

Πρόταση οδηγίας Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(15) Η απαίτηση της αναλογικότητας πρέπει επίσης να εξετασθεί προσεκτικά όταν υπάρχει ο κίνδυνος η κοινολόγηση να αποκαλύψει τη στρατηγική έρευνας της αρχής ανταγωνισμού, αποκαλύπτοντας τα έγγραφα που αποτελούν μέρος του φακέλου ή προκαλώντας αρνητικές επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες συνεργάζονται με την αρχή ανταγωνισμού. Η αίτηση κοινολόγησης δεν θα πρέπει επομένως να θεωρείται αναλογική, όταν αναφέρεται στη γενική αποκάλυψη των εγγράφων του φακέλου μιας αρχής ανταγωνισμού που σχετίζονται με συγκεκριμένη υπόθεση ή των εγγράφων που υποβάλλονται από έναν διάδικο στο πλαίσιο συγκεκριμένης υπόθεσης. Αιτήσεις κοινολόγησης τόσο μεγάλου εύρους δεν θα ήταν επίσης συμβατές με την υποχρέωση του αιτούντος να προσδιορίσει τις κατηγορίες των αποδεικτικών στοιχείων με όσο το δυνατόν πιο σαφή και συγκεκριμένο τρόπο.

Τροπολογία

(15) Η απαίτηση της αναλογικότητας πρέπει επίσης να εξετασθεί προσεκτικά όταν υπάρχει ο κίνδυνος η κοινολόγηση να αποκαλύψει τη στρατηγική έρευνας της αρχής ανταγωνισμού, αποκαλύπτοντας τα έγγραφα που αποτελούν μέρος του φακέλου ή προκαλώντας αρνητικές επιπτώσεις στον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες συνεργάζονται με την αρχή ανταγωνισμού. Η αίτηση κοινολόγησης δεν θα πρέπει επομένως να θεωρείται αναλογική, όταν αναφέρεται στη γενική αποκάλυψη των εγγράφων του φακέλου μιας αρχής ανταγωνισμού που σχετίζονται με συγκεκριμένη υπόθεση, **καθώς αυτό** δεν θα ήταν συμβατό με την υποχρέωση του αιτούντος να προσδιορίσει τις κατηγορίες των αποδεικτικών στοιχείων με όσο το δυνατόν πιο σαφή και συγκεκριμένο τρόπο.

Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να αποτρέπονται οποιουδήποτε είδους αιτήσεις οι οποίες στοχεύουν σε επιδρομές αλίευσης πληροφοριών.

Αιτιολόγηση

Αυτονόητη.

Τροπολογία 7

Πρόταση οδηγίας Αιτιολογική σκέψη 17

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(17) Ενώ τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που περιέχουν επιχειρηματικά απόρρητα ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες πρέπει κατ' αρχήν να είναι διαθέσιμα σε αγωγές αποζημίωσης, οι εν λόγω εμπιστευτικές πληροφορίες πρέπει να προστατεύονται επαρκώς. Τα εθνικά δικαστήρια πρέπει επομένως να έχουν στη διάθεσή τους μια σειρά μέτρων για την προστασία των εν λόγω εμπιστευτικών στοιχείων από κοινολόγηση στο πλαίσιο των διαδικασιών. Τα εν λόγω μέτρα είναι δυνατό να περιλαμβάνουν συνεδριάσεις κεκλεισμένων των θυρών, περιορισμό του κύκλου των προσώπων που νομιμοποιούνται να ενημερωθούν για τα εκάστοτε αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και την προσφυγή σε εμπειρογνώμονες, οι οποίοι αναλαμβάνουν να καταρτίσουν περίληψη των πληροφοριών σε συγκεντρωτική ή άλλης μορφής μη εμπιστευτική εκδοχή. Τα μέτρα προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων και λοιπών εμπιστευτικών πληροφοριών δεν πρέπει να εμποδίζουν στην πράξη την άσκηση του δικαιώματος σε αποζημίωση.

Τροπολογία

(17) Ενώ τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που περιέχουν επιχειρηματικά απόρρητα ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες πρέπει κατ' αρχήν να είναι διαθέσιμα σε αγωγές αποζημίωσης, οι εν λόγω εμπιστευτικές πληροφορίες πρέπει να προστατεύονται επαρκώς. Τα εθνικά δικαστήρια πρέπει επομένως να έχουν στη διάθεσή τους μια σειρά μέτρων για την προστασία των εν λόγω εμπιστευτικών στοιχείων από κοινολόγηση στο πλαίσιο των διαδικασιών. Τα εν λόγω μέτρα είναι δυνατό να περιλαμβάνουν **απόκρυψη τμημάτων ευαίσθητου χαρακτήρα ενός εγγράφου**, συνεδριάσεις **κεκλεισμένων των θυρών**, περιορισμό του κύκλου των προσώπων που νομιμοποιούνται να ενημερωθούν για τα εκάστοτε αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και την προσφυγή σε εμπειρογνώμονες, οι οποίοι αναλαμβάνουν να καταρτίσουν περίληψη των πληροφοριών σε συγκεντρωτική ή άλλης μορφής μη εμπιστευτική εκδοχή. Τα μέτρα προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων και λοιπών εμπιστευτικών πληροφοριών δεν πρέπει, **ωστόσο**, να εμποδίζουν στην πράξη την άσκηση του δικαιώματος σε αποζημίωση.

Or. en

Αιτιολόγηση

Αν τα έγγραφα περιέχουν λεπτομέρειες ευαίσθητου χαρακτήρα, όπως είναι τα στοιχεία τρίτων μερών που δεν είναι σχετικά με τη διαδικασία, αυτά μπορούν να αποκρυφθούν. Αν χρειάζεται,

οι εργασίες μπορούν να διεξαχθούν κεκλεισμένων των θυρών για να προστατευθούν ιδιαίτερα σημαντικές πληροφορίες.

Τροπολογία 8

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 2 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε ζημιωθείς να μπορεί να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης.

Τροπολογία

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε ζημιωθείς να μπορεί να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης **και ώστε να διατίθενται διαδικασίες συλλογικής έννομης προστασίας για ιδιωτικές αγωγές αποζημίωσης για παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Αυτά τα συστήματα συλλογικής έννομης προστασίας θα βασίζονται στην αρχή της ρητής συναίνεσης (opt-in) και δεν είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα καταβολής αμοιβών ανάλογα με την έκβαση της δίκης ή τη δυνατότητα επιδίκασης αποζημιώσεων με χαρακτήρα κύρωσης.**

Or. en

Αιτιολόγηση

Υπάρχουν ήδη διαφορετικές μορφές συλλογικής έννομης προστασίας σε 15 κράτη μέλη και η οδηγία πρέπει να ενθαρρύνει τα υπόλοιπα κράτη μέλη να θεσπίσουν τέτοιους μηχανισμούς. Ωστόσο, είναι σημαντικό να αποφευχθεί η δημιουργία μιας αγοράς καταχρηστικής χρήσης των συλλογικών προσφυγών μέσω χαρακτηριστικών όπως η αρχή της ρητής εξαίρεσης ('opt-out'), αμοιβών ανάλογα με την έκβαση της δίκης και αποζημιώσεων με χαρακτήρα κύρωσης.

Τροπολογία 9

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 4 – παράγραφος 1 – σημείο 17 α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(17α) «συλλογική αγωγή παράλειψης», η διαδικαστική δυνατότητα δύο ή

περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων ή μίας αντιπροσωπευτικής οντότητας εξουσιοδοτημένης να ασκεί τέτοιες αγωγές να ζητούν συλλογικά την παύση της παραβατικής συμπεριφοράς και «συλλογική αγωγή αποζημίωσης», η διαδικαστική δυνατότητα δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων ή μίας αντιπροσωπευτικής οντότητας εξουσιοδοτημένης να ασκεί τέτοιες αγωγές να ζητούν συλλογικά αποζημίωση για ζημία που προκλήθηκε λόγω παραβίασης·

Or. en

Αιτιολόγηση

Το άρθρο 2 παράγραφος 3, όπως τροποποιείται, αναφέρεται σε «συλλογική έννομη προστασία», ως εκ τούτου χρειάζεται να ορισθεί η έννοια.

Τροπολογία 10

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 4 – παράγραφος 1 – σημείο 17 β (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(17β) «αμοιβή ανάλογα με την έκβαση της δίκης», η δικηγορική αμοιβή για παρεχόμενες υπηρεσίες, κατά την οποία η αμοιβή είναι καταβλητέα μόνο εάν η έκβαση της δίκης είναι ευνοϊκή για τον πελάτη και κατά την οποία ο δικηγόρος θα δικαιούται αμοιβή επιτυχίας επιπλέον της συνήθους αμοιβής βάσει του ωριαίου τιμολογίου εργασίας, αν κερδίσει την υπόθεση.

Or. en

Αιτιολόγηση

Το άρθρο 2 παράγραφος 3, όπως τροποποιείται, αναφέρεται σε «αμοιβές ανάλογα με την έκβαση της δίκης», ως εκ τούτου χρειάζεται να ορισθεί η έννοια.

Τροπολογία 11

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 4 – παράγραφος 1 – σημείο 17 γ (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(17γ) «αποζημίωση με χαρακτήρα κύρωσης», η επιδικαζόμενη αποζημίωση η οποία δεν περιορίζεται στην αποζημίωση για πραγματικά προκληθείσα ζημία και συνιστά, επομένως, κύρωση που επιβάλλεται στον εναγόμενο.

Or. en

Αιτιολόγηση

Το άρθρο 2 παράγραφος 3, όπως τροποποιείται, αναφέρεται σε «αποζημιώσεις με χαρακτήρα κύρωσης», ως εκ τούτου χρειάζεται να ορισθεί η έννοια.

Τροπολογία 12

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 4 – παράγραφος 1 – σημείο 17 δ (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(17δ) η αρχή της «ρητής συναίνεσης» ('opt-in') σημαίνει ότι μόνο εκείνα τα άτομα ή νομικά πρόσωπα που εκδηλώνουν ενεργά τη βούλησή τους να συμμετάσχουν καθίστανται τμήμα της αντιπροσωπευόμενης ομάδας η οποία ασκεί συλλογική αγωγή αποζημίωσης και δεσμεύονται από τη δικαστική απόφαση, ενώ όλα τα υπόλοιπα άτομα που έχουν ενδεχομένως υποστεί ζημία από την παραβίαση παραμένουν ελεύθερα να ασκήσουν ατομικά αγωγές αποζημίωσης.

Or. en

Αιτιολόγηση

Το άρθρο 2 παράγραφος 3, όπως τροποποιείται, αναφέρεται στην αρχή της «ρητής συναίνεσης» ('opt-in'), ως εκ τούτου χρειάζεται να ορισθεί η έννοια.

Τροπολογία 13

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 5 – παράγραφος 3 – στοιχείο β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

β) την έκταση και το κόστος της κοινολόγησης, ιδίως για τυχόν εμπλεκόμενα τρίτα μέρη·

Τροπολογία

β) την έκταση και το κόστος της κοινολόγησης, ιδίως για τυχόν εμπλεκόμενα τρίτα μέρη **και με σκοπό να αποτραπούν επιδρομές αλίευσης πληροφοριών**·

Or. en

Αιτιολόγηση

Η κοινολόγηση πρέπει πάντα να είναι αναλογική και πρέπει να εξασφαλίζεται ότι αποτρέπονται αποτελεσματικά οι επιδρομές αλίευσης πληροφοριών.

Τροπολογία 14

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 5 – παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στο βαθμό που τα δικαστήριά τους έχουν την εξουσία να διατάσσουν την κοινολόγηση χωρίς ακρόαση του προσώπου από το οποίο ζητείται η κοινολόγηση, δεν μπορεί να επιβληθεί καμία ποινή για τη μη συμμόρφωση σε τέτοια διαταγή, έως ότου ο αποδέκτης της εν λόγω διαταγής έχει ακουσθεί από το δικαστήριο.

Τροπολογία

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στο βαθμό που τα δικαστήριά τους έχουν την εξουσία να διατάσσουν την κοινολόγηση χωρίς ακρόαση του προσώπου από το οποίο ζητείται η κοινολόγηση, δεν μπορεί να επιβληθεί καμία ποινή για τη μη συμμόρφωση σε τέτοια διαταγή, έως ότου **δοθεί στον αποδέκτη** της εν λόγω διαταγής **η δυνατότητα να** ακουσθεί από το δικαστήριο.

Αιτιολόγηση

Ενώ ο σεβασμός των διαδικαστικών εγγυήσεων απαιτεί να παρέχεται σε οποιονδήποτε απειλείται με επιβολή κυρώσεων η δυνατότητα να ακουσθεί, δεν πρέπει να είναι δυνατό να αποφεύγονται τόσο η κοινολόγηση όσο και οι κυρώσεις εξαιτίας της μη συμμόρφωσης με δικαστική διαταγή από υπεκφυγή.

Τροπολογία 15

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 5 – παράγραφος 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

7. Τα αποδεικτικά στοιχεία περιλαμβάνουν όλα τα είδη αποδεικτικών στοιχείων που γίνονται δεκτά από το επιληφθέν εθνικό δικαστήριο, ιδίως έγγραφα και όλα τα άλλα αντικείμενα που περιέχουν πληροφορίες, ανεξάρτητα από το μέσο στο οποίο αυτές είναι αποθηκευμένες.

Τροπολογία

7. Τα αποδεικτικά στοιχεία περιλαμβάνουν όλα τα είδη αποδεικτικών στοιχείων που γίνονται δεκτά από το **επιληφθέν** εθνικό δικαστήριο, ιδίως έγγραφα, **συμπεριλαμβανομένων, όταν κρίνεται αναγκαίο, εγγράφων που σχετίζονται με διαδικασίες επιεικούς μεταχείρισης και με συναινετικές διευθετήσεις**, και όλα τα άλλα αντικείμενα που περιέχουν πληροφορίες, ανεξάρτητα από το μέσο στο οποίο αυτές είναι αποθηκευμένες.

Or. en

Αιτιολόγηση

Η οδηγία δεν πρέπει να εξαιρεί καμία κατηγορία εγγράφων ως τέτοια από την κοινολόγηση.

Τροπολογία 16

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 5 – παράγραφος 7 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

7α. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιθανοί ενάγοντες έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το ύψος της ζημίας ή της

απώλειας από την αρχή ανταγωνισμού και τον εναγόμενο, προκειμένου να διευκολύνονται οι συναινετικές διευθετήσεις, χωρίς καμία υποχρέωση να προβούν σε δικαστικές ενέργειες.

Or. en

Αιτιολόγηση

Η οδηγία αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των συναινετικών διευθετήσεων των διαφορών. Εντούτοις, λόγω της ανισορροπίας σε σχέση με την πληροφόρηση, ο ενάγων συχνά δεν είναι σε θέση να ποσοτικοποιήσει το ύψος της ζημίας ή απώλειας που υπέστη και, ως εκ τούτου, δυσχεραίνεται η επίτευξη συναινετικών διευθετήσεων. Επομένως, χρειάζεται η κοινολόγηση προ της προσφυγής από τις εθνικές αρχές, την Επιτροπή ή τους φερόμενους ως παραβάτες, ώστε οι ενάγοντες να έχουν τουλάχιστον μια κατά προσέγγιση εικόνα της ζημίας ή της απώλειας, χωρίς να χρειάζεται να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Τροπολογία 17

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 10 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προθεσμία παραγραφής δεν αρχίζει πριν από την ημέρα κατά την οποία παύει μια διαρκής ή επαναλαμβανόμενη παραβίαση.

Τροπολογία

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προθεσμία παραγραφής δεν αρχίζει πριν από την ημέρα κατά την οποία παύει **η** παραβίαση.

Or. en

Αιτιολόγηση

Αυτή η διάταξη πρέπει να ισχύει για όλες τις παραβιάσεις, καθώς δεν είναι σκόπιμο να αρχίζει η προθεσμία παραγραφής πριν παύσει η παραβίαση.

Τροπολογία 18

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 10 – παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προθεσμία παραγραφής αναστέλλεται εάν μια αρχή ανταγωνισμού λάβει μέτρα για την έρευνα ή κινήσει διαδικασία για παράβαση, με την οποία σχετίζεται η αγωγή αποζημίωσης. Η αναστολή λήγει τουλάχιστον ένα έτος μετά την τελεσιδικία της απόφασης για την παράβαση ή την περάτωση της διαδικασίας με άλλον τρόπο.

Τροπολογία

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προθεσμία παραγραφής αναστέλλεται εάν μια αρχή ανταγωνισμού λάβει μέτρα για την έρευνα ή κινήσει διαδικασία για παράβαση, με την οποία σχετίζεται η αγωγή αποζημίωσης. Η αναστολή λήγει τουλάχιστον **δύο έτη** μετά την τελεσιδικία της απόφασης, **μέσω τη οποίας περατώθηκε η διαδικασία σχετικά με την παραβίαση ή την πιθανολογούμενη παραβίαση.**

Or. en

Αιτιολόγηση

Η προθεσμία παραγραφής πρέπει να έχει επαρκή διάρκεια, ώστε να καθιστά δυνατή την πραγματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Τροπολογία 19

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 17 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προθεσμία παραγραφής για την άσκηση αγωγής αποζημίωσης αναστέλλεται για τη διάρκεια της διαδικασίας συναινετικής επίλυσης διαφορών. Η αναστολή της παραγραφής ισχύει μόνο σε σχέση με τους διαδίκους που συμμετέχουν ή συμμετείχαν στην συναινετική επίλυση διαφορών.

Τροπολογία

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, **όταν οι διάδικοι προσπαθούν εθελουσίως να επιλύσουν τη διαφορά τους μέσω της συναινετικής επίλυσης διαφορών**, η προθεσμία παραγραφής για την άσκηση αγωγής αποζημίωσης αναστέλλεται για τη διάρκεια της διαδικασίας συναινετικής επίλυσης διαφορών. Η αναστολή της παραγραφής ισχύει μόνο σε σχέση με τους διαδίκους που συμμετέχουν ή συμμετείχαν στην συναινετική επίλυση διαφορών.

Or. en

Αιτιολόγηση

Είναι σημαντικό να υπογραμμισθεί ότι οι συναινετικές διευθετήσεις πρέπει να είναι εθελούσιες.

Τροπολογία 20

Πρόταση οδηγίας Άρθρο 17 – παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται αγωγής αποζημίωσης μπορούν να αναστείλουν τη διαδικασία στις περιπτώσεις που οι διάδικοι συμμετέχουν σε συναινετική επίλυση διαφορών σχετικά με την αξίωση που καλύπτεται από την εν λόγω αγωγή αποζημίωσης.

Τροπολογία

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται αγωγής αποζημίωσης μπορούν να αναστείλουν τη διαδικασία στις περιπτώσεις που οι διάδικοι συμμετέχουν σε **εθελούσια** συναινετική επίλυση διαφορών σχετικά με την αξίωση που καλύπτεται από την εν λόγω αγωγή αποζημίωσης.

Or. en

Αιτιολόγηση

Είναι σημαντικό να υπογραμμισθεί ότι οι συναινετικές διευθετήσεις πρέπει να είναι εθελούσιες.

Τροπολογία 21

Πρόταση οδηγίας Άρθρο 17 α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Article 17a

Κοινολόγηση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο της συναινετικής επίλυσης διαφορών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διάδικοι που συμμετέχουν στη συναινετική επίλυση διαφορών έχουν πρόσβαση στα εθνικά δικαστήρια για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 5, ανεξάρτητα αν εκκρεμεί ή όχι αγωγή αποζημίωσης ανάμεσα σε αυτούς τους διαδίκους

ενώπιον εθνικού δικαστηρίου.

2. Οι περιορισμοί σχετικά με την κοινολόγηση αποδεικτικών στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 6 εφαρμόζονται στις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Or. en

Αιτιολόγηση

Οι ενάγοντες έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στη συναινετική επίλυση διαφορών, εάν έχουν πρόσβαση στα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Αν μπορεί να μειωθεί η ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ εναγόντων και εναγομένων, μπορεί να αναμένεται μία πιο δίκαιη διευθέτηση.

Τροπολογία 22

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 18 – παράγραφος -3 (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

-3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εθνικά δικαστήρια μπορούν, κατόπιν αίτησης ενός των διαδίκων ή ίδια πρωτοβουλία, να εφαρμόσουν, εν μέρει ή εν όλω, τους όρους μίας δίκαιης συναινετικής διευθέτησης για την ίδια παραβίαση με τη διαφορά που εκκρεμεί ενώπιόν τους.

Or. en

Αιτιολόγηση

Αυτή η δυνατότητα θα διευκόλυνε τις αγωγές αποζημίωσης στις περιπτώσεις των μερικών διευθετήσεων, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση χρόνου και δαπανηρών διαδικασιών.